

บทความวิจัย

เรื่อง ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอักษรคันจิระดับ N3 :
กรณีศึกษานักศึกษาด้านวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โดย

นางสาว ศิวพร ชาครพิพัฒน์

รหัสนักศึกษา 05600733

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อเรื่องบทความวิจัย	ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอักษรคันจิระดับ N3 : ศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้เขียน	นางสาวศิวพร ชาครพิพัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย	อาจารย์วิรัช ศิริวัฒนะวานิน
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการอ่านตัวอักษรคันจิ เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของความผิดพลาด และเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่าและกลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่า

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีแนวโน้มใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมในการอ่านและวิเคราะห์ข้อมูลระดับประโยค ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มสับสนอักษรคันจิไปทางทิศเดียวกัน ข้อผิดพลาดที่ส่งผลให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเกิดความสับสนทั้งด้านเสียงอ่านและความหมาย คือ การแทรกแซงของภาษาแม่ นอกจากนั้น ยังมีสาเหตุอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาแม่ ได้แก่ ความซับซ้อนของอักษรคันจิที่คล้ายกัน คันจิที่พ้องเสียงและมีความหมายใกล้เคียงกัน ข้อผิดพลาดดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงปัญหาการอ่านและการเข้าใจอักษรคันจิของนักศึกษาปีที่ 4 สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งอาจใช้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาแนวทางในการเรียนรู้การอ่านคันจิและพัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอนเรื่องอักษรคันจิต่อไป

คำสำคัญ : อักษรคันจิ, เสียงอ่านคันจิ, การแทรกแซงของภาษาแม่

บทนำ

ในปี ค.ศ. 400 ภาษาญี่ปุ่นมีเพียงภาษาพูด ไม่มีตัวอักษร จึงรับอักษรจีนหรือคันจิ (漢字, kanji) จากอิทธิพลศาสนาพุทธของจีน (สิริมนพร สุริยะวงศ์ไพศาล, 2555) หลังจากนั้นญี่ปุ่นได้พัฒนาระบบการเขียนและสร้างระบบตัวอักษรของญี่ปุ่นเพื่อให้เหมาะสมกับไวยากรณ์ญี่ปุ่น ทำให้มีอักษร 3 รูปแบบที่ใช้จวบจนปัจจุบันคือ อักษรคันจิ อักษรฮิระงานะ และอักษรคะตะกะนะ

ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นต้องเรียนรู้ตัวอักษร 3 ประเภท ทำให้การเรียนภาษาญี่ปุ่นต้องใช้การจดจำอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอักษรคันจิ ผู้เรียนต้องจดจำความหมาย เสียงอ่าน รวมถึงวิธีเขียนด้วย นอกจากนี้เสียงอ่านของอักษรคันจิแต่ละตัวอาจไม่ได้มีเสียงอ่านเพียงเสียงเดียว กล่าวคือ อักษรคันจิคืออักษรจีนที่นำมาใช้ในภาษาญี่ปุ่น อักษรคันจิหนึ่งจึงตัวสามารถอ่านได้หลายรูปแบบ อาจมากถึง 10 แบบหรือมากกว่านั้น

แม้ว่าปัจจุบันสถาบันการศึกษาเริ่มให้ความสำคัญกับอักษรคันจิมากขึ้นและมีงานวิจัยเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนอักษรคันจิหลายรูปแบบ แต่งานวิจัยในแง่ของการนำเสนอความผิดพลาดในการอ่านอักษรคันจียังมีน้อย ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าว เพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดโดยภาพรวม ในการวิจัยครั้งนี้ยังสามารถวิเคราะห์การเข้าใจความหมายของอักษรคันจิอีกด้วย เพราะหากไม่ทราบเสียงอ่านของอักษรคันจิก็อาจจะคาดเดาด้วยตัวอักษรที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้

เกณฑ์เกี่ยวกับคันจิและคำศัพท์ในการทดสอบ ผู้วิจัยได้นำจากการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น (Japanese-Language Proficiency Test : JLPT หรือ 日本語能力試) ซึ่งก่อตั้งโดยสถาบันการศึกษาของญี่ปุ่น (Japan Foundation) และสมาคมสนับสนุนการศึกษานานาชาติแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (Japan Educational Exchanges and Services : JEES หรือ 日本国際教育支援協会) JLPT เป็นข้อสอบที่สอดคล้องเกณฑ์มาตรฐานของการศึกษาภาษาญี่ปุ่น มีการแบ่งระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ ระดับพื้นฐาน (N5) จนถึงระดับสูงสุด (N1)

ภาษาญี่ปุ่นระดับกลาง (N3) มีความยากสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับเบื้องต้นที่เตรียมจะเข้าสู่ระดับกลาง เพราะจำนวนอักษรคันจิจากระดับต้น (N4-N5) 247 ตัว จะเพิ่มขึ้นอีก 360 ตัว รวมเป็น 607 ตัว และมีคำศัพท์ที่ต้องเรียนรู้เพิ่มประมาณ 2,000 คำ (Ishii, 2019) ผู้วิจัยจึงได้ใช้เกณฑ์คำศัพท์และอักษรคันจิจากเกณฑ์สอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับกลาง (N3) มาเป็นเกณฑ์ในการจัดทำแบบทดสอบในการวิจัยนี้

การเข้าใจข้อผิดพลาดในการอ่านอักษรคันจิ อาจนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์การเรียนรู้อักษรคันจิเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายและเสียงของอักษรคันจิได้ดีขึ้น ทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมีความเชื่อมั่นในการเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดในการอ่านตัวอักษรคันจิ
- 2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่อ่านตัวอักษรคันจิผิดพลาด
- 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการอ่านเสียงตัวอักษรคันจิที่ผิดพลาด

สมมติฐานของการศึกษา

- 1) กลุ่มตัวอย่างที่มีความคุ้นเคยกับอักษรมากกว่า มีแนวโน้มว่าสามารถทำแบบทดสอบได้ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่า
- 2) กลุ่มตัวอย่างน่าจะมีความสับสนในการอ่านและจดจำอักษรคันจิทั้งรูปลักษณะ เสียงอ่าน และความหมาย ที่คล้ายคลึงกัน
- 3) อิทธิพลของภาษาแม่จะทำให้กลุ่มตัวอย่างอ่านออกเสียงอักษรคันจิผิดเพี้ยนไป เช่น เสียง ち (chi) し (shi) และ じ (ji) ที่คล้ายกันสำหรับคนไทย

ขอบเขตของการศึกษา

1.1) ขอบเขตของข้อมูล

ผู้วิจัยได้คัดเลือกคันจิในระดับ N3 จำนวน 360 คำ ที่อ้างอิงจากหนังสือเตรียมสอบวัดระดับ [日本語能力試験] 対策日本語総まとめ (“Nihongo” Taisaku Nihongo So-matome N3) และ 文字・語い・文法まとめドリル新にほんご 500 問 N3 (Moji Goi Bunpō Matome Doriru-shin Nihongo 500-Mon N3) ที่จัดพิมพ์และแปลโดยสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ผู้วิจัยจะคัดเลือกเสียงอ่านทั้ง “เสียงองโยมิ” และ “เสียงคุนโยมิ” ที่อยู่ในระดับ N3 ของอักษรคันจิทุกตัวมาศึกษา โดยไม่รวมเสียงอ่านของอักษรคันจิในระดับ N2-N1 เสียงอ่านจะอ้างอิงจากหนังสือสอบวัดระดับ 新完全マスター漢字日本語能力試 N3 (GO! JLPT N3 Kanji) ที่จัดพิมพ์และแปลโดยสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

1.2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ตามความคุ้นเคยกับอักษรคันจิ

- 1) กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่า คือ ผู้ที่ผ่านการศึกษารายวิชา “450 231 การอ่านภาษาญี่ปุ่นสำหรับเอเชียศึกษา 3” แล้ว ทำให้ได้ศึกษาอักษรคันจิน้อยกว่า
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่า คือ ผู้ที่กำลังศึกษารายวิชา “450 226 การอ่านภาษาญี่ปุ่นสำหรับเอเชียศึกษา 2” ทำให้ได้ศึกษาอักษรคันจิน้อยกว่า

ผู้วิจัยเลือกศึกษาจากกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเอเชียศึกษา (ภาษาญี่ปุ่น) คณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับกลาง (N3) ไม่ใช่ระดับต้น (N5-N4) และไม่ใช้ระดับสูง (N2-N1)

2) กลุ่มนักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนอักษรคันจิ จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจากแบบทดสอบเพื่อประเมินการอ่านอักษรคันจิของกลุ่มตัวอย่างเดียวกันตั้งแต่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 พบว่า นักศึกษามักเลือกตอบด้วยคำอ่านอักษรที่มีรูปลักษณะและเสียงอ่านคล้ายกันแทนการเลือกคำตอบที่ถูกต้อง รวมถึงมีความสับสนเกี่ยวกับเสียงอ่านระหว่างเสียงคุนโยมิกับเสียงองโยมิ

1.3) เกณฑ์การคัดเลือกตัวอักษร

1) คัดเลือกจากเสียงอ่านตามลักษณะต่างๆ เช่น เสียงอ่านที่พ้องเสียง เสียงอ่านที่คล้ายกัน และเสียงอ่านที่มีแนวโน้มว่าจะอ่านผิดเพราะอิทธิพลของภาษาแม่

2) คัดเลือกจากอักษรคันจิที่มีรูปร่างคล้ายกัน

3) คัดเลือกจากอักษรคันจิที่มีความหมายคล้ายกัน

ทั้งนี้ คำศัพท์และไวยากรณ์ในโจทย์จะอยู่ในระดับ N3 เท่านั้น โดยอ้างอิงจากหนังสือ 文字.語彙.文法まとめドリル新にほんご 500 問 N3 (Moji Goi Bunpō Matome Doriru-shin Nihongo 500 mon N3) ที่จัดพิมพ์และแปลโดยสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

วิธีดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยแจกแบบทดสอบเพื่อทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอักษรคันจิในระดับ N3 โดยให้กลุ่มตัวอย่างทดสอบแบบข้อสอบทาง google form พร้อมทั้งกำกับไว้อย่างชัดเจนว่าห้ามเปิดพจนานุกรม ใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ จากนั้นบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม นับคะแนนจากแบบทดสอบและวิเคราะห์คำตอบที่ถูกต้องและผิด

การเก็บข้อมูล

1) กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเอเชียศึกษา (ภาษาญี่ปุ่น) คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 30 คน แบบไม่เจาะจง

2) การจัดทำแบบทดสอบ

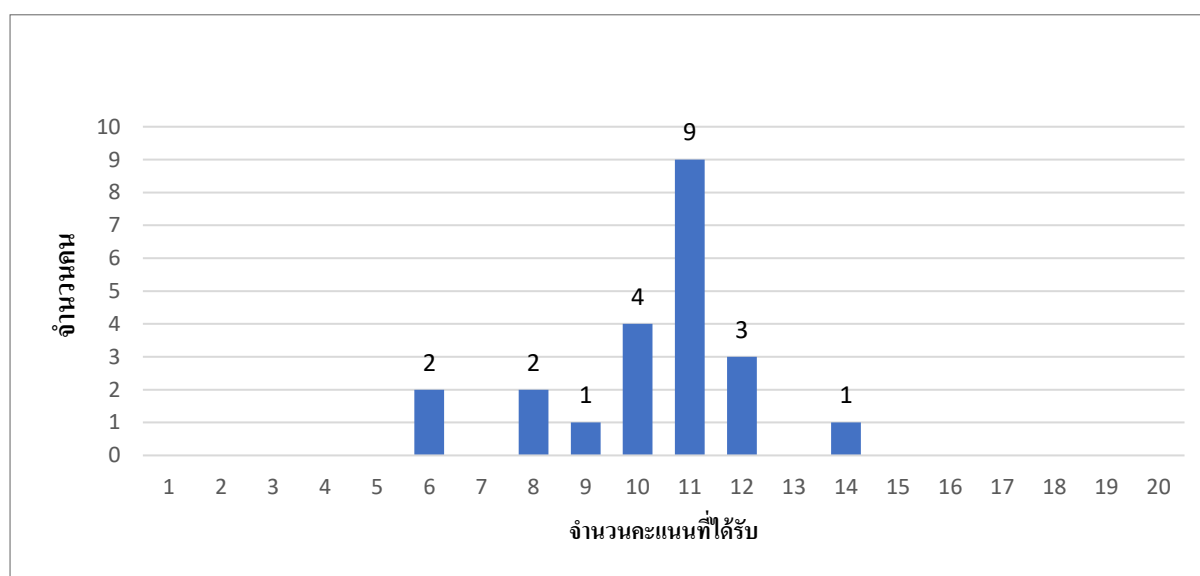
ผู้วิจัยจัดทำแบบทดสอบให้กลุ่มเป้าหมายทดสอบด้วยโปรแกรม google form โดยไม่จำกัดเวลา รูปแบบของข้อสอบจะอิงตามรูปแบบข้อสอบอักษรคันจิของ JLPT ตัวเลือกของคำถามแต่ละข้อจะขึ้นอยู่กับความซับซ้อนและโอกาสที่มีแนวโน้มในการตอบผิด เช่น มี 3-4 ตัวเลือกใน 1 คำถาม

3) สรุปผลข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของข้อสอบแต่ละข้อและประเมินข้อมูลจากค่าเฉลี่ยความถูกต้องรวมถึงช่วงคะแนนของข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด จากนั้นจึงสรุปจากการตอบตัวเลือกในแต่ละข้อที่มีแนวโน้มว่ากลุ่มเป้าหมายเกิดความสับสนในการตอบ

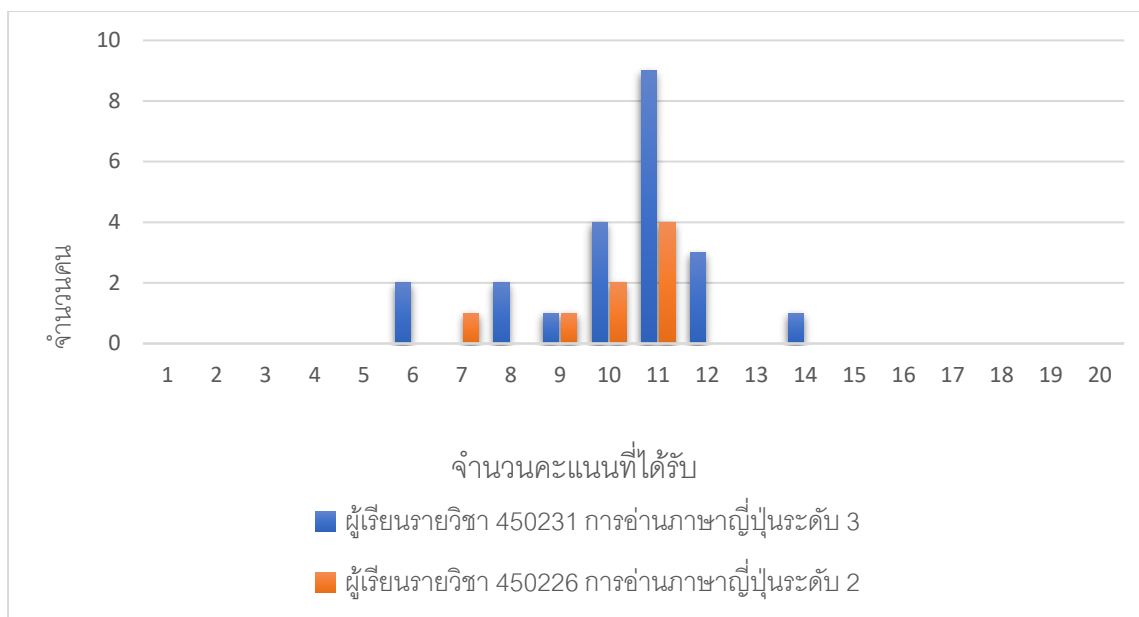
ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอักษรคันจิระดับ N3 กรณีศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสาขาวิชาเอเชียศึกษา ชั้นปีที่ 4 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คือ กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่า จำนวน 8 คน และกลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่า จำนวน 22 คน โดยเลือกทดสอบจากแบบทดสอบคันจิ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปลักษณะตัวอักษร ด้านเสียงอ่าน และด้านความหมาย จำนวนทั้งหมด 20 ข้อ คะแนนรวม 20 คะแนน ผลการทำแบบทดสอบแจกแจงได้ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิคะแนนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จากตารางข้างต้น สามารถสรุปช่วงผลคะแนนสอบจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดได้ดังนี้ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ค่าเฉลี่ยคือ 10.2 คะแนน คิดเป็น 50.2 % ของคะแนนเต็ม ค่ามัธยฐานอยู่ที่ 11 คะแนน โดยช่วงคะแนนสูงสุดคือ 14 คะแนน และช่วงคะแนนที่น้อยที่สุดคือ 6 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม สามารถแจกแจงความแตกต่างได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

ผลจากการเปรียบเทียบดังกล่าวพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่ามีจำนวนการตอบกลับที่ถูกต้องน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่า ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ผู้ศึกษาอนุมานว่านักศึกษาที่มีความคุ้นเคยกับอักษรคันจิและพบอักษรคันจิในชีวิตประจำวันมากกว่าจะมีแนวโน้มว่าสามารถทำแบบทดสอบได้ดีกว่านักศึกษาที่ไม่คุ้นเคยกับอักษรคันจิและไม่ค่อยได้ใช้อักษรคันจิในชีวิตประจำวัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 แล้วพบว่า ค่ามัธยฐานของทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างคือ 11 คะแนนทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่าได้คะแนนสูงสุด 14 คะแนน แต่ทำคะแนนน้อยที่สุดเช่นกันคือ 6 คะแนน จำนวน 2 คน จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่าจะสามารถอ่านตัวอักษรคันจิได้ดีกว่าเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มีปัญหาเรื่องการอ่านคันจิเหมือนกัน ดังจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำคะแนนได้ต่ำสุดคือกลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่า

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด

จากแบบทดสอบคันจิ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปลักษณ์ตัวอักษร ด้านเสียงอ่าน และด้านความหมาย เมื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในแบบสอบถาม พบว่า มีจำนวน 8 คำถาม จากทั้งหมด 20 คำถาม ที่มีการเลือกคำตอบที่ถูกต้องน้อยกว่า 50 % และมีการเลือกคำตอบที่ผิดมากที่สุด 96.7 %

จำนวนคำถามที่เลือกคำตอบที่ถูกต้องน้อยกว่า 50% มีจำนวน 8 ข้อจากจำนวนทั้งหมด 20 ข้อ คิดเป็น 40% จากทั้งหมด แบบทดสอบข้อที่กลุ่มตัวอย่างเลือกคำตอบผิดมากที่สุด คือ แบบทดสอบด้านรูปลักษณะคันจิข้อที่ 1 และแบบทดสอบด้านเสียงอ่านของคันจิข้อที่ 10 โดยจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกต้องในแต่ละข้อมีจำนวน 1 คน จากข้อมูลนี้ทำให้เห็นปัญหาการอ่านคันจิ โดยข้อผิดพลาดทั้งหมดสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 และสมมุติฐานข้อที่ 3

จากแบบทดสอบการอ่านคันจิทั้งหมด สาเหตุของข้อผิดพลาดอาจจำแนกตามลำดับของข้อผิดพลาดที่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ดังต่อไปนี้

1) ข้อผิดพลาดด้านคำพ้องเสียง (homonym)

คำพ้องเสียง (homonym) หรือในภาษาญี่ปุ่น 同音異義語 (douonigigo) คือคำที่มีการเรียงเสียงของหน่วยเสียงเหมือนกันและเป็นคำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน วิจินต์ ภาณุพงศ์ (2519: 249-252 อ้างถึงใน ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, 2528) ได้กล่าวไว้ว่า คำพ้องเสียงแบ่งได้เป็น 2 ชนิด ดังนี้

1.1) คำพ้องเสียงชนิดความหมายใกล้เคียงกัน

คำพ้องเสียงประเภทนี้มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังตัวอย่าง

ก) 変える	かえる	kaeru	เปลี่ยนสิ่งนั้นเป็นสิ่งอื่น
ข) 換える	かえる	kaeru	แลกเปลี่ยนเป็นอย่างอื่น

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า かえる (kaeru) ทั้ง 2 คำมีความหมายคล้ายกันแต่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นการจะเลือกใช้ かえる ในความหมายแบบใดให้ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องจำตัวอักษรคันจิด้วย

1.1) คำพ้องเสียงชนิดความหมายไม่ใกล้เคียงกัน

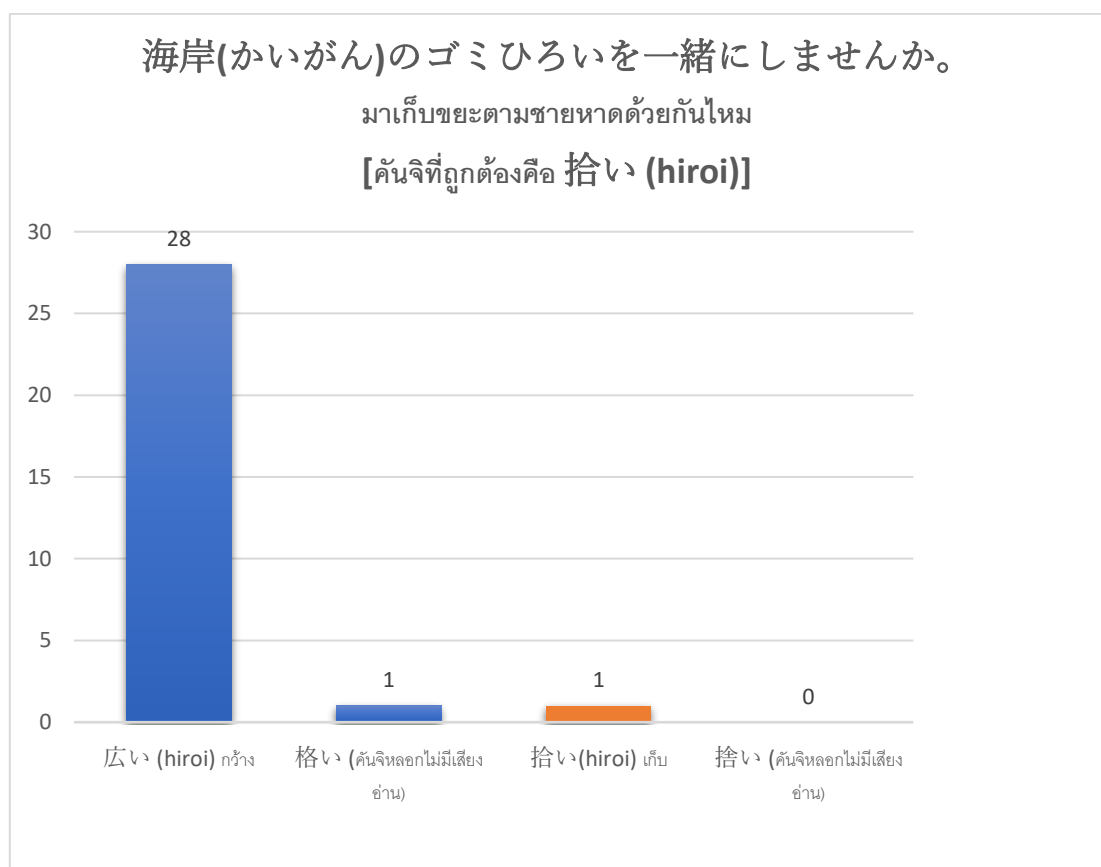
คำพ้องเสียงชนิดความหมายไม่ใกล้เคียงกันคือคำที่มีเสียงพ้องกัน (homophonic-graphic words) แต่ความหมายแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ดังตัวอย่าง

ก) 想像	そうぞう	souzou	จินตนาการ
ข) 創造	そうぞう	souzou	การประดิษฐ์

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าคำพ้องเสียงใน ก) และ ข) มีความหมายแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

คำพ้องเสียงในภาษาญี่ปุ่นเขียนด้วยคันจิที่แตกต่างกันและอาจมีความหมายแตกต่างกันหรือใกล้เคียงกัน ทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมีแนวโน้มจะสับสนได้ง่าย ในการเรียนรู้คำศัพท์ 1 คำ ผู้เรียนต้องจดจำ

3 ด้าน ได้แก่ ตัวอักษร เสียง และความหมาย นับเป็นความท้าทายที่อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดด้านคำพ้องเสียงได้ง่าย ดังผลการทดสอบข้อผิดพลาดด้านคำพ้องเสียงแต่ละชนิดดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 ข้อผิดพลาดด้านคำพ้องเสียงชนิดความหมายไม่ใกล้เคียงกัน

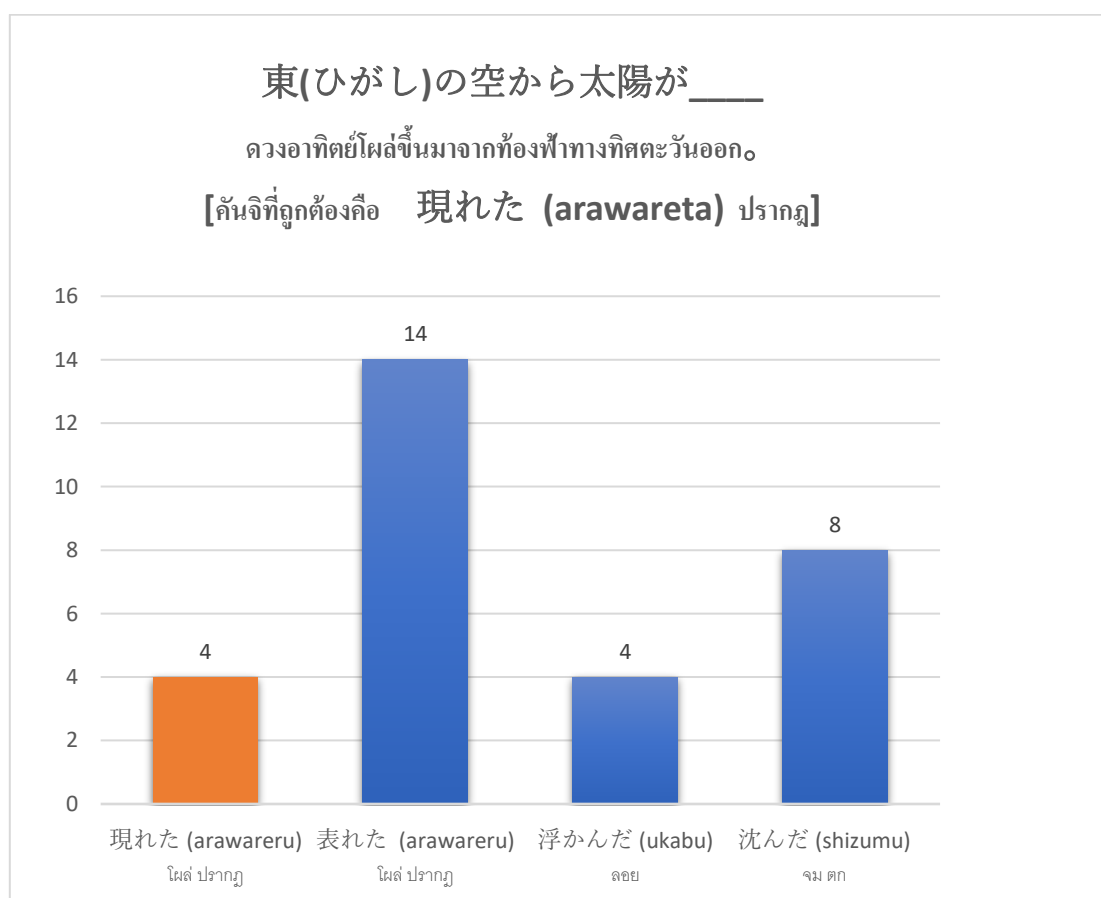
จากภาพจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเกิดความสับสนในการตอบคำถาม ひろい (hiroi) ไปในทางเดียวกัน โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างตอบคำพ้องเสียง 広い หรือ ひろい (hiroi) จำนวน 28 คน คิดเป็น 93.3 % ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงจำนวน 1 คน คิดเป็น 3.3 % เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีแนวโน้มในการสับสนคำพ้องเสียงไปในทางทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1

สาเหตุของการสับสน คือ เสียงอ่านของคันจิของคำตอบที่ถูกต้อง 拾い หรือ ひろい (hiroi) ซึ่งแปลว่า “เก็บ” พ้องเสียงกับ 広い ทำให้กลุ่มตัวอย่างสับสนและเลือกตอบคันจิที่พ้องเสียงเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มอาจคุ้นเคยกับเสียงอ่าน ひろい (hiroi) จากคันจิ 広い มากกว่า 拾い ดังนั้นเมื่อกลุ่มตัวอย่างเห็นเสียงอ่าน ひろい (hiroi) จึงเลือกตอบ 広い ทั้งๆ ที่เสียงอ่าน ひろい (hiroi) ในบริบทนี้ต้องหมายถึง “เก็บ” ไม่ใช่ “กว้าง” ความเป็นไปได้อีกกรณีคือกลุ่มตัวอย่างอาจไม่รู้เสียงอ่านและ

ความหมายของคำว่า 拾い ซึ่งอาจจะเป็นข้อจำกัดด้านวงความรู้คำศัพท์ในการเรียนภาษาที่ 2 เพราะเมื่อเปรียบเทียบจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มแล้วมีแนวโน้มในการตอบไปในทิศทางเดียวกันเดียวกัน คือ เลือกตอบคันจิที่คุ้นเคย

นอกจากสาเหตุจากข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่าไวยากรณ์ก็มีส่วนสำคัญ ดังจะเห็นได้จากข้อผิดพลาดจากการตอบชนิดของคำ (parts of speech) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์อีกด้านของคันจิ 広い พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบชนิดของคำผิดพลาด เพราะจากรูปประโยคแล้วสามารถเติมได้แต่เสียงคำนามเท่านั้น ไม่สามารถตอบเสียง ひろい (hiroi) ของคันจิ 広い ที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ได้ จึงต้องตอบ 拾い (hiroi) ที่เป็นคำนามเท่านั้น โดยปกติแล้วรูปพจนานุกรมของคำว่า 拾い นั้นมาจากคำว่า 拾う (hirow) ซึ่งเป็นคำกริยาตามหลักไวยากรณ์ญี่ปุ่นสามารถทำให้คำกริยาเป็นคำนามได้โดยการผันให้เป็นรูปปกติหรือ masu-form แล้วตัด ます (masu) ออกเพื่อเปลี่ยนชนิดของคำจากคำกริยากลายเป็นคำนาม หากกลุ่มตัวอย่างไม่คุ้นเคยกับคำว่า 拾い ทั้งด้านความหมายและเสียงอ่านจะทำให้ไม่รู้ชนิดของคำ ไม่ผันกลับไปเป็นคำกริยาดั้งเดิม และคิดว่าเป็นคำกริยาวิเศษณ์เช่นเดียวกับ 広い

แผนภูมิที่ 4 ข้อผิดพลาดด้านคำพ้องเสียงชนิดความหมายใกล้เคียงกัน

จากแผนภูมิที่ 4 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มสับสนในการตอบคำศัพท์ที่เหมาะสมกับประโยคคำถาม “ดวงอาทิตย์_ขึ้นมาจากท้องฟ้าทางทิศตะวันออก” ค่อนข้างมาก โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกตอบคำพ้องเสียง 表れた หรือ あらわれた (arawareta) จำนวน 14 คน คิดเป็น 46.7 % กลุ่มตัวอย่างที่เลือกคำตอบที่ถูกต้องมีเพียง 4 คน คิดเป็น 13.3 % เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีแนวโน้มในการสับสนคำพ้องเสียงไปในทางทิศทางเดียวกัน เนื่องจากสับสนความหมายที่พ้องกันว่า “ปรากฏ” อย่างไรก็ตาม คำพ้องความหมายสามารถจำแนกการใช้ตามสถานการณ์และความหมาย ดังที่ วาตะ(2552) ได้อธิบายความแตกต่างทางความหมายระหว่างคันจิ 2 คำนี้ไว้ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบคันจิระหว่าง 表 และ 現

อักษรคันจิ	เสียงอ่าน	ความหมาย
表	あらわれる (arawareru)	(1) ปรากฏ
		(2) แสดงออกมา : เป็นการความคิดเห็นหรือความรู้สึกออกมาภายนอกด้วยคำพูด ภาพ เสียง ท่าทาง สีหน้า แววตาหรือแสดงถึง ความหมายหรือเนื้อหาต่างๆเป็นเชิงสัญลักษณ์
現	あらわれる (arawareru)	(1) ปรากฏ : สิ่งที่ถูกซ่อนปกปิดออกมาหรือสิ่งที่อยู่ในที่ที่มองไม่เห็นปรากฏขึ้น

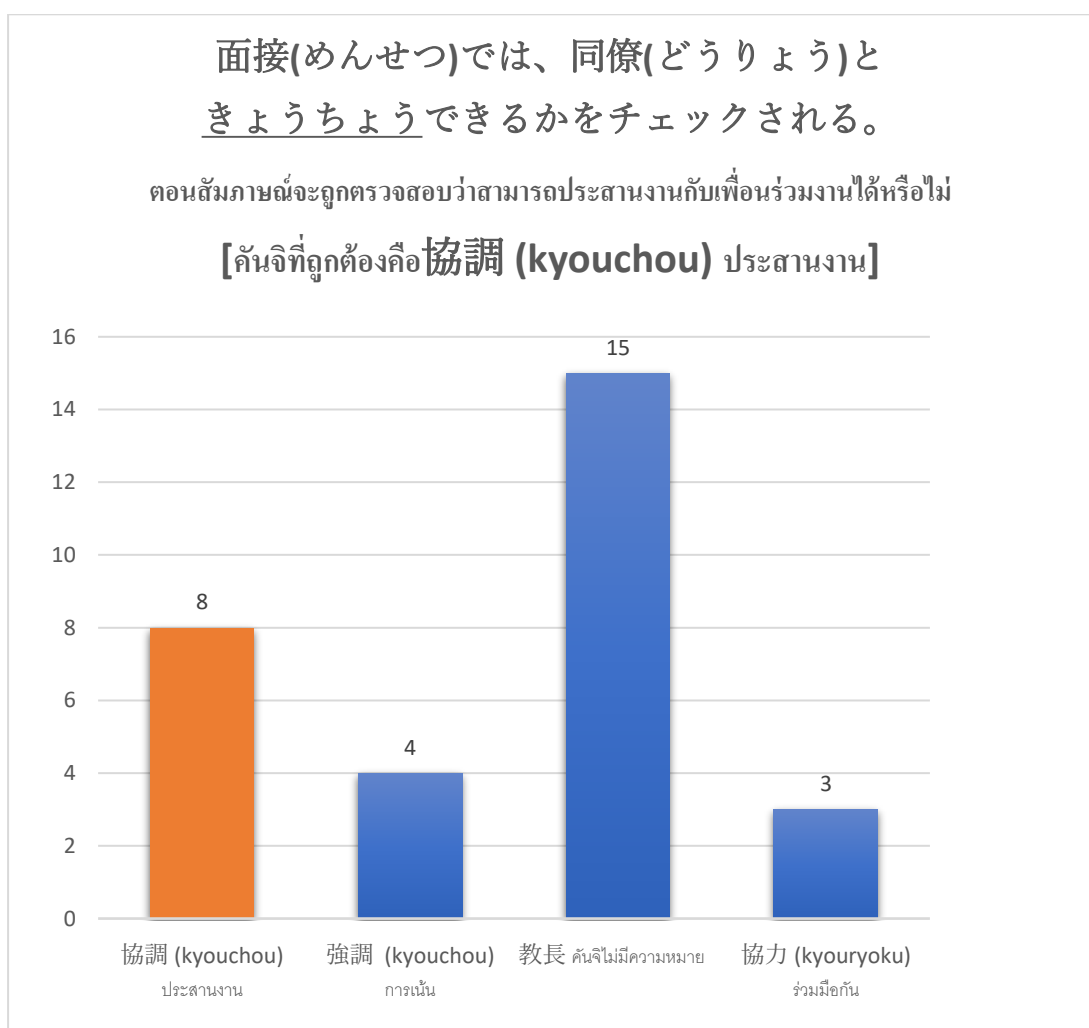
จากตารางข้างต้น ตัวอักษรคันจิทั้ง 2 แบบมีความหมายว่า “ปรากฏ” ตัวอักษรคันจิ 2 คำนี้จึงเป็นคำพ้องเสียงชนิดความหมายใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาจากรูปประโยคคำถามจะแปลได้ว่า “ดวงอาทิตย์ปรากฏขึ้นมาจากท้องฟ้าทางทิศตะวันออก” คำว่า “ปรากฏ” ในที่นี้ไม่ได้มีนัยเกี่ยวกับความคิดเห็นแต่เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเท่านั้น จึงต้องเลือกใช้คันจิ 現

อาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างอาจรู้ข้อมูลระดับคำในตัวเลือกกว่าตัวอักษรคันจิที่แปลว่า “ปรากฏ” คือ 表れた และ 現れた แต่อาจสับสนได้ว่าควรจะใช้ตัวอักษรคันจิแบบใดในการตอบคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับประโยค จึงเลือกคันจิที่คุ้นเคยมากกว่า เนื่องจาก 表 เป็นคันจิที่ปรากฏในคำประสม 発表 หรือ はっぴょ う (happyou) มีความหมายว่า “แสดงให้เห็น, ประกาศ” ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ใช้บ่อยและอยู่ในวงคำศัพท์ระดับ N4

จากผลการวิเคราะห์แบบทดสอบข้อผิดพลาดด้านคำพ้องเสียงพบว่า กลุ่มตัวอย่างสับสนคำพ้องเสียงภาษาญี่ปุ่นทั้ง 2 ชนิด จะเห็นได้จากตัวอย่างในตารางข้างต้นว่า เสียงอ่าน 1 เสียงสามารถใช้ตัวอักษรคันจิเป็นซ้ำคำได้มากกว่า 1 แบบ บางครั้งแต่ละแบบอาจจะความหมายคล้ายกันอีกด้วย ดังนั้นการใช้ตัวอักษรคันจิ

นอกจากจะต้องอาศัยการจดจำแล้วยังต้องพิจารณาบริบทของประโยคอีกด้วยว่าควรที่จะใช้อักษรคันจิตัวใด จึงตรงกับสมมติฐานข้อที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างมีความสับสนในการอ่านและจดจำอักษรคันจิทั้งรูปลักษณะ เสียงอ่าน และความหมาย ที่คล้ายคลึงกัน

นอกจากนั้นยังพบว่า กรณีเสียงอ่านที่พ้องเสียงกัน ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมีแนวโน้มจะเลือกตอบเสียงอ่านจากคันจิที่คุ้นเคยหรือเคยศึกษามาแล้วเท่านั้น ดังตัวอย่างข้างต้น ส่วนกรณีที่เป็นคำพ้องเสียงที่ประกอบด้วยคันจิ 2 ตัว ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นอาจนำเสียงอ่านที่เคยศึกษามาประสมคำกัน หรือนำเสียงอ่านที่เคยศึกษามาประสมเสียงอ่านใหม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5 การเลือกคำตอบผิดพลาดด้านคำพ้องเสียง

จากโจทย์คำถามที่ทดสอบเสียงอ่าน きょうちょう (kyouchou) ของคันจิ 協調 เมื่อพิจารณาจากตัวเลือก พบว่ามีตัวเลือกที่เสียงอ่านพ้องเสียง きょうちょう อยู่ 2 คำ ได้แก่ 強調 และ 教長 กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบเสียงอ่านคำพ้องเสียงจากอักษรคันจิ 教長 มากที่สุดที่ 50 % เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่า จำนวนทั้งสิ้น 8 คน ได้เลือกตอบคันจิ 教長

ทุกคน จึงสามารถอนุมานได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่าสามารถคาดเดาเสียงอ่านจากข้อมูลระดับคำจากวงความรู้คำศัพท์ที่มีอยู่ โดยเลือกคำตอบคันจิที่มีเสียงที่คุ้นเคย เช่น เสียงอ่านของคันจิ 教 ว่า “きょう (kyou)” และเสียงอ่านของคันจิ 長 ว่า “ちよう (chou)” ซึ่งเกี่ยวข้องกับคำศัพท์ต่างๆ ที่เคยศึกษา เช่น 教科書 (kyoukasho) “ตำราเรียน” 部長 (buchou) “หัวหน้าแผนก” เสียงอ่านจากคำศัพท์เหล่านี้อยู่ในวงคำศัพท์ข้อสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นในระดับ N 4

อาจสรุปได้ว่า กรณีที่กลุ่มตัวอย่างพบตัวเลือกเสียงอ่านพ้องเสียงเดียวกัน ไม่ว่าจะคำพ้องเสียงชนิดความหมายใกล้เคียงกันหรือคำพ้องเสียงชนิดความหมายไม่ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างมักเลือกตอบคันจิที่เคยศึกษามาก่อน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่าจึงทำได้ดีกว่าเพราะมีวงคำศัพท์มากกว่าทำให้สามารถคาดเดาเสียงอ่านคันจิได้หลายรูปแบบกว่า ซึ่งตรงตามสมมุติฐานข้อที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีความคุ้นเคยกับอักษรคันจิและพบอักษรคันจิในชีวิตประจำวันมากกว่า จะมีแนวโน้มว่าสามารถทำแบบทดสอบได้ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่คุ้นเคยกับอักษรคันจิและไม่ค่อยได้ใช้อักษรคันจิในชีวิตประจำวัน

2) ข้อผิดพลาดด้านภาษาแม่ (mother tongue errors)

Corder (2514 :158 อ้างถึงในอัจฉรา เฟ่งพานิช, 2537) ได้กล่าวว่า ข้อผิดพลาดทางด้านภาษาแม่มาจากการถ่ายทอดลักษณะภาษาแม่มายังภาษาที่ 2 (language transfer) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีนำความรู้เก่าผสมผสานกับความรู้ใหม่ (transfer theory) ด้วยเหตุนี้ เมื่อกลุ่มตัวอย่างเริ่มศึกษาภาษาใหม่มักนำความรู้เดิมคือภาษาแม่มาปนกับภาษาที่ 2 ที่ตนกำลังเรียนอยู่ ทำให้เกิดการแทรกซ้อนของภาษาแม่ (mother tongue interference) จากผลการทดสอบสามารถจำแนกประเภทข้อผิดพลาดที่พบจากอิทธิพลของภาษาแม่ที่มีต่อภาษาที่ 2 ได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 ด้านสัทศาสตร์ (phonetic errors)

ณัฐริรา ทับทิม (2557) ได้นิยามว่า สัทศาสตร์ หรือ 音声学 (onseigaku) ในภาษาญี่ปุ่น หมายถึง การศึกษาการออกเสียง อวัยวะในการออกเสียง สัญลักษณ์ในการออกเสียง เป็นต้น เพื่อให้เกิดทักษะในการพูดภาษานั้นๆ อย่างถูกต้อง แต่คนไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นอาจมีข้อจำกัดด้านการออกเสียงให้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา เพราะเมื่อเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น พบว่าเสียงพยัญชนะบางเสียงในภาษาญี่ปุ่นไม่มีในภาษาไทย ดังตารางเปรียบเทียบของ ยุพกา พุกุชิม่า (2560) ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตำแหน่งฐานกรณ์และลักษณะการออกเสียงพยัญชนะภาษาญี่ปุ่น

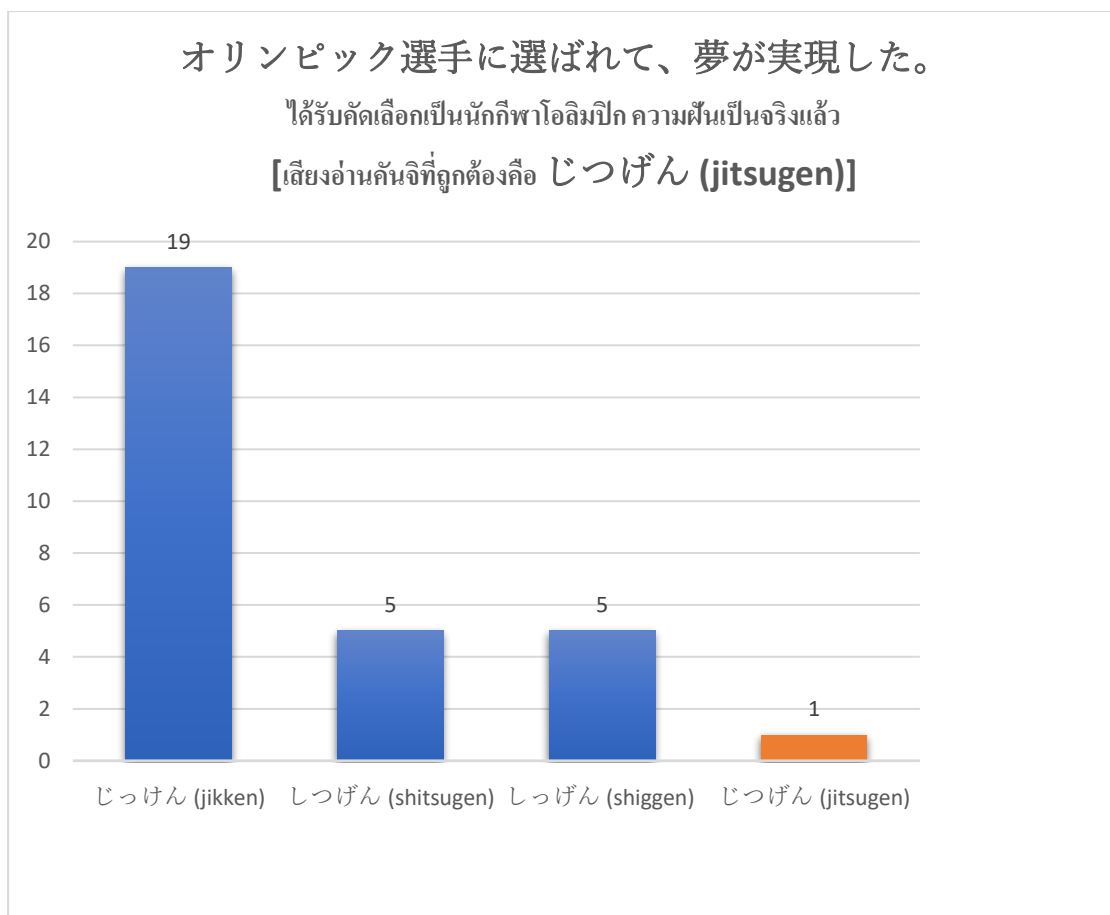
เสียง	ริมฝีปากบนล่าง		ปุ่มเหงือก		หน้า เพดานแข็ง (ปุ่มเหงือก- เพดานแข็ง)	เพดาน แข็ง	เพดานอ่อน	ลิ้น ไก่	ช่อง เส้น เสียง
เสียง นาสิก	M まみむめも (ma,mi,mu,me, mo)		n なぬねの (na,nu,ne,no)			n に (ni,)	N ん (ng)	N ん (ng)	
เสียง ระเบิด	P ぱぴ ぷぺ ぽ (pa,pi ,pu,pe ,po)	B ばび ぶべ ぼ (ba,bi ,bu,be ,bo)	t たて と (ta,te, to)	d だで ど (da,de, do)			K かき くけ こ (ka,ki,k u,ke,ko)	G がぎ ぐげ ご (ga,gi,g u,ge,go)	?
เสียง เสียด แทรก	f (ふ) (fu)		s さす せそ (sa,su ,se,so)	z ざず ぜぞ (za,zu, ze,zo)	ç し (shi)	ç じ (ji)	ç ひ (hi)		h はへ ほ (ha,he, ho)
เสียง กัก แทรก			ts つ (tsu)	dZ づ (du)	tç ち (chi)	dZ ぢ (di)			
เสียง ดีด			r らりるれろ (ra,ri,ru,re,ro)						
เสียง เปิด						J やゆよ (ya,yu,yo)	w わ (wa)		

*ตัวอักษรที่มีการเน้นข้อความคือเสียงพยัญชนะที่ไม่มีในภาษาไทย ผู้เรียนชาวไทยควรระวัง

ตารางที่ 3 ตำแหน่งฐานกรณ์และลักษณะการออกเสียงพยัญชนะไทย

เสียง	ริมฝีปากบนล่าง			ฟัน บน ริม ฝีปาก ล่าง	ปุ่มเหงือก			หน้าเพดาน แข็ง (ปุ่มเหงือก- เพดาน แข็ง)	เพ ดาน แข็ง	เพดานอ่อน		ช่อง เส้น เสียง
เสียง นาสิก	M (ม)				n (นณ)					ŋ (ง)		
เสียง ระเบิด	P (ป)	p ^h (พภ)	B (บ)		t (ตฏ)	t ^h (ทธฐฑฒ)	d (ดฎ)			k (ก)	k ^h (ขขกคฌ)	ʔ (อ)
เสียง เสียด แทรก				f (ฝฝ)	S (ศษสซ)							h (ฮส)
เสียง กัก เสียด แทรก								เ (จ)	เ ^h (ฉ ช ฌ)			
เสียง ร้ว					r (ร)							
เสียง ข้าง ลิ้น					l (ฬล)							
เสียง เปิด									J (ยญ)	W (ว)		

จากตารางข้างต้นพบว่า มีเสียงพยัญชนะภาษาญี่ปุ่นหลายเสียงที่ไม่ตรงกับเสียงพยัญชนะในภาษาไทย คนไทยที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นจึงมีข้อจำกัดด้านการออกเสียงที่ถูกต้อง ดังที่ Labo (2518 อ้างถึงใน อัจฉรา เฟ่งพานิช, 2537) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อภาษาที่ 2 แตกต่างจากภาษาแม่จะทำให้การเรียนรู้ภาษาที่ 2 ยากขึ้น นอกจากนั้นข้อผิดพลาดส่วนใหญ่ในการออกเสียงมักเกิดจากการแทรกซ้อนของภาษาแม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 6 การตอบกลับผิดพลาดด้านการออกเสียงพยัญชนะญี่ปุ่น

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเกิดความสับสนเสียงอ่านของคันจิ 実現 (jitsugen) ไปในทางเดียวกัน โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างตอบเสียงอ่าน じっけん (jikken) จำนวน 19 คน คิดเป็น 63.3 % และตอบเสียงอ่าน しつげん (shitsugen) และ しっげん (shiggen) อีก 5.5% กลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำตอบที่ถูกต้องมีเพียง 1 คน คิดเป็น 3.3 % เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีแนวโน้มการสับสนเสียงอ่านของคันจิไปในทางทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

สาเหตุของการสับสนเสียงอ่านของคันจิ 実現 (jitsugen) มาจากความสับสนในการออกเสียงและออกเสียงผิดพลาดในพยัญชนะที่มีการเปลี่ยนเสียง จากเสียงไม่ขุ่นหรือไม่ก้อง 清音 (seion) ไปเป็นเสียงก้อง 濁音 (dakuon) ด้วยการเติมสัญลักษณ์ ["] ลงไปด้านขวาของตัวอักษร เช่น พยัญชนะวรรค か (ka) และ さ (sa) จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบเสียง け (ke) แทนที่ げ (ge) หรือ เสียง し (shi) แทนที่ じ (ji) โดยเป็นผลมาจาก 2 กรณีดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างอาจสับสนวิธีการออกเสียงของพยัญชนะที่คล้ายกันเนื่องจากพยัญชนะที่มีการเปลี่ยนเป็นเสียงก้องไม่มีในภาษาไทย ในกรณีนี้สามารถคาดเดาได้ว่า กลุ่มตัวอย่างไม่สามารถออกเสียง

[じ] (ji) ซึ่งเป็นเสียงก้องได้ จึงตอบเสียง [し] (shi) แทนในเสียงอ่านคันจิ じつげん (jitsugen) นอกจากนั้นเสียงพยัญชนะในภาษาญี่ปุ่นสามารถออกเสียงตรงกับพยัญชนะในภาษาไทยที่คล้ายกันหลายเสียงสำหรับคนไทย จึงเกิดการแทรกซ้อนของภาษาแม่และทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเกิดความสับสนได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การแปรเสียงพยัญชนะไทย-ญี่ปุ่น

เสียงพยัญชนะในภาษาญี่ปุ่น			
อักษรโรมัน	อักษรโรมัน	เสียงที่คล้ายกัน ในภาษาไทย	ลักษณะและวิธีการออกเสียง
วรรค か [か、き、 く、け、こ]	(ka), (ki), (ku), (ke), (ko)	ก ค	เสียงไม่ก้อง ใช้ลิ้นส่วนหลังกับเพดานอ่อนในการออกเสียงทำให้เกิดเสียงระเบิด
วรรค か ^ん [か ^ん 、き ^ん 、 く ^ん 、け ^ん 、こ ^ん]	(ga), (gi), (gu), (ge), (go)	ก ค ง	เสียงก้อง ใช้ลิ้นส่วนหลังกับเพดานอ่อนในการออกเสียงทำให้เกิดเสียงระเบิด
し	shi	จ ช	เสียงไม่ก้อง ใช้ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือกเอียงไปทางเพดานแข็งทำให้เกิดเสียงเสียดแทรก
じ	ji	จ ช	เสียงก้อง ใช้ลิ้นส่วนหน้ากับปุ่มเหงือกเอียงไปทางเพดานแข็งทำให้เกิดเสียงเสียดแทรก
ち	chi	จ ช	เสียงไม่ก้อง ใช้ลิ้นส่วนหน้ากับปุ่มเหงือกเอียงไปทางเพดานแข็งทำให้เกิดเสียงกึ่งเสียดแทรก

จากตารางข้างต้น จะพบว่าทั้งเสียงพยัญชนะ ち (chi) し (shi) และ じ (ji) ทั้ง 3 เสียงในภาษาญี่ปุ่นออกเสียงคล้ายพยัญชนะ “ช” หรือ “จ” ในภาษาไทย รวมถึงพยัญชนะวรรค か (ka) และ か^ん (ga) ที่ออกเสียงคล้ายเสียงพยัญชนะ “ก” หรือ “ค” ในภาษาไทย อาจกล่าวได้ว่า ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมักแทนเสียงจากภาษาแม่ในกรณีที่เสียงในภาษาญี่ปุ่นไม่มีในภาษาไทย แต่การแทนเสียงตามภาษาแม่อาจมีเสียงคล้ายกับเสียงพยัญชนะภาษาญี่ปุ่นในวรรคอื่นในเวลาเดียวกัน เช่น เสียง し (shi) ของภาษาญี่ปุ่นที่คล้ายกับเสียงพยัญชนะ “จ” หรือ “ช” ในภาษาไทย เมื่อแทนด้วยเสียงพยัญชนะไทยเช่นเดียวกับเสียง じ (ji) ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจึง

อาจสับสนในการออกเสียงและออกเสียงไม่ถูกต้องในที่สุด ดังเช่น กลุ่มตัวอย่างที่ตอบเสียงอ่านอักษรคันจิ ผิดพลาดว่า しつげん (shitsugen) แทนที่จะตอบเสียงอ่านที่ถูกต้องว่า じつげん (jitsugen)

สาเหตุอีกประการคือ วิธีการออกเสียงพยัญชนะภาษาญี่ปุ่นที่คล้ายกันในความคิดของคนไทย ดังตารางข้างต้น ทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยไม่สามารถแยกความแตกต่างในการออกเสียงจนไปสู่การออกเสียงที่ผิดวิธี เช่น เสียง g กับเสียง k ต่างกันเพียงเสียงก้องหรือไม่ก้อง ดังที่กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งตอบเสียงอ่านอักษรคันจิผิดพลาดว่า じっけん (jikken)

นอกจากนั้น ยังพบว่าการเปลี่ยนเสียงอ่านที่ไม่แน่นอนของคันจิก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนชาวไทยสับสนต่อเสียงอ่านและเลือกตอบเสียงอ่านผิดพลาด ดังหลักในการเปลี่ยนเสียงอ่านตามที่บุษบา บรรจงมณี (2562) ได้อธิบายเกี่ยวกับกฎการเปลี่ยนเสียงอ่านของอักษรคันจิ 2 รูปแบบในคำประสม ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การเติมเสียงขุ่นหรือเสียงกึ่งขุ่น 連濁 (rendaku)

เมื่ออักษรคันจิตัวที่ตามมาเริ่มต้นด้วยวรรค か(ka), さ(sa), た(ta), は(ha) อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเสียงขุ่น (เสียงที่เติม [°]) หรือเสียงกึ่งขุ่น (เสียงที่เติม ["]) ดังตัวอย่าง

1.)	^{しん} 新(shin)	+	^{ひん} 品(hin)	=	^{しん} ^{びん} 新品	(shinpin)
2.)	^{はい} 灰(hai)	+	^{さら} 皿(sara)	=	^{はい} ^{ざら} 灰皿	(haizara)
3.)	^{ほん} 本(hon)	+	^{たな} 棚(tana)	=	^{ほん} ^{だな} 本棚	(hondana)
4.)	^{おや} 親(oya)	+	^{かいしゃ} 会社(kaisha)	=	^{おや} ^{がいしゃ} 親会社	(oyagaisha)

รูปแบบที่ 2 การเปลี่ยนเป็นเสียงซ้อน

เมื่อพยัญชนะตัวสุดท้ายของอักษรคันจิอยู่ในวรรค く(ku), ち(chi), つ(tsu) เสียงเหล่านี้มีแนวโน้มว่าอาจเปลี่ยนเป็นเสียงซ้อนหรือเสียง っ (tsu) เล็ก ดังตัวอย่าง

	^{さく} 作(saku)	+	^か 家(ka)	=	^{さっ} ^か 作家	(sakka)
	^{ざつ} 雑(zatsu)	+	^し 誌(shi)	=	^{ざっ} ^し 雑誌	(zasshi)
	^{いち} 一(ichi)	+	^{ほん} 本(hon)	=	^{いっ} ^{ぽん} 一本	(ippon)

จากกฎการเปลี่ยนเสียงอ่านของคันจิที่ได้กล่าวมา เสียงอ่านของคันจิ 実 (jitsu) มักมีการเปลี่ยนเสียงเมื่อมีการประสมคำ ซึ่งตรงกับรูปแบบที่ 2 คือการเปลี่ยนเสียงอ่านเป็นเสียงซ้อน ดังเช่น 実験 (jitken) “การทดลอง” หรือ 実家 (jikka) “บ้านเกิด” เป็นต้น ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจึงต้องจดจำเสียงอ่านแต่ละคำศัพท์ว่าเมื่อใดควรอ่าน 実 เป็นเสียงซ้อนหรืออ่านตามเสียงอ่านปกติ ส่วนกรณีที่ไม่รู้คำศัพท์หรือสับสนการจำเสียงอ่านที่หลากหลายรูปแบบ อาจทำให้กลุ่มตัวอย่างอ่านเสียง 実 ผิดพลาด ดังเช่นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบเสียงอ่านของ 実現 เป็นเสียงซ้อนคือ じっけん (jikken)

อาจสรุปได้ว่า ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นสับสนเสียงพยัญชนะที่มีการเปลี่ยนเป็นเสียงก้อง เนื่องจากพยัญชนะเสียงก้องบางเสียงไม่มีในภาษาไทย ผู้เรียนชาวไทยจึงมักแทนด้วยเสียงที่คล้ายกันในภาษาแม่ แต่การแทนเสียงตามภาษาแม่มักพ้องเสียงกับพยัญชนะที่มีการออกเสียงคล้ายกันเสียงอื่นในเวลาเดียวกัน เพราะไม่สามารถแยกเสียงที่คล้ายกันได้ สร้างความสับสนให้แก่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จึงตรงกับสมมติฐานข้อ 3 ที่ได้กล่าวว่า อิทธิพลของภาษาแม่ทำให้การอ่านออกเสียงอักษรคันจิผิดเพี้ยนไป เช่น เสียง ち (chi) し (shi) และ じ (ji) ที่คล้ายกันสำหรับคนไทย

นอกจากนั้นการเปลี่ยนเสียงอ่านที่ไม่แน่นอนของคันจิก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการอ่านเสียงคันจิผิดพลาด ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมักสับสนว่า คันจิควรอ่านเสียงก้องหรือเสียงซ้อนหรือไม่ เมื่อจำนวนวงคำศัพท์มากขึ้น ก็ต้องอาศัยการจดจำเสียงอ่านคันจิที่อาจมีการเปลี่ยนเสียงอ่านโดยเฉพาะมากขึ้นเช่นกัน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่าจึงทำได้ดีกว่าเพราะมีวงคำศัพท์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่า จึงสามารถคาดเดาเสียงอ่านคันจิได้หลายรูปแบบกว่า ซึ่งตรงตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า กลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่าและพบอักษรคันจิในชีวิตประจำวันมากกว่า จะมีแนวโน้มว่าสามารถทำแบบทดสอบได้ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิน้อยกว่าและไม่ค่อยได้ใช้อักษรคันจิในชีวิตประจำวัน

2.2) ด้านอรรถศาสตร์ (semantic errors)

ณัฐริา ทับทิม (2557) ได้อธิบายว่า อรรถศาสตร์ (semantics) หรือ 意味論 (imiron) ในภาษาญี่ปุ่น คือการศึกษาความหมายระดับคำและระดับประโยค เพื่อเข้าใจความหมายของคำศัพท์และนำไปใช้ในสถานการณ์ที่ถูกต้อง อัจฉรา เฟ่งพานิช (2537) ได้กล่าวถึงข้อผิดพลาดด้านอรรถศาสตร์ดังต่อไปนี้

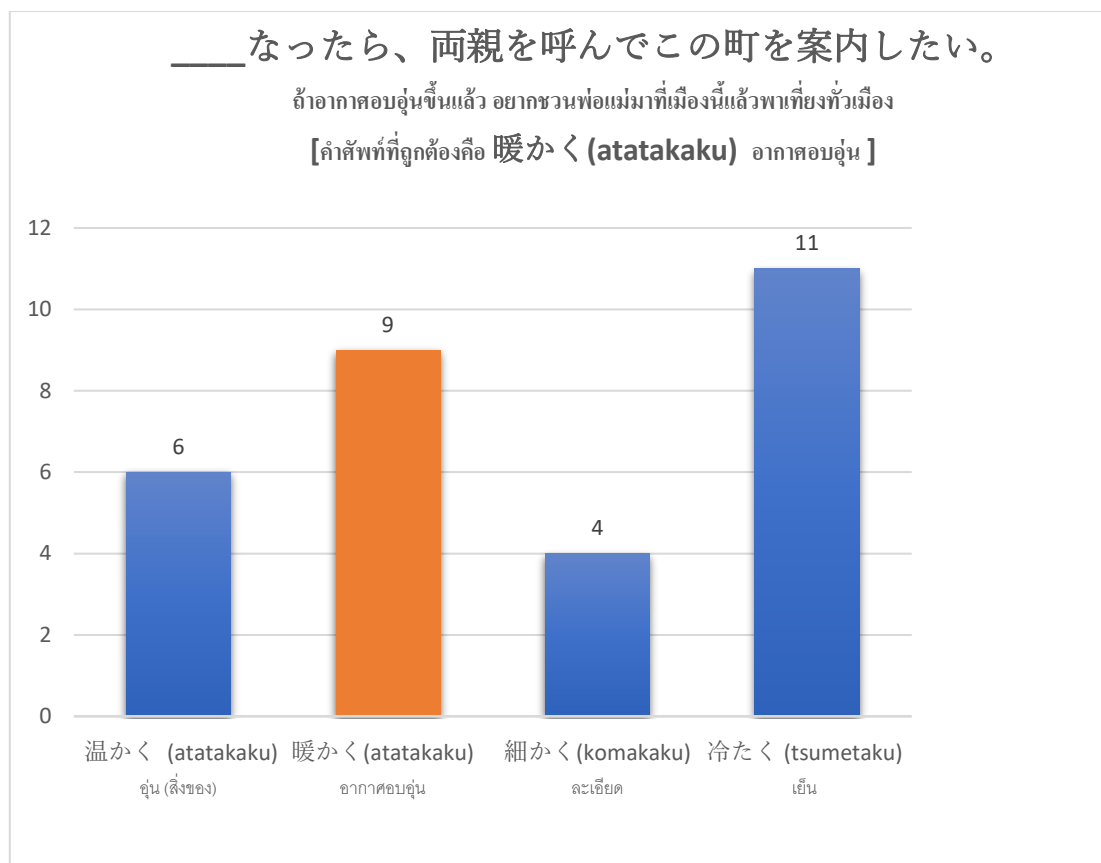
2.1.1 การใช้ศัพท์ผิวดรรณลักษณ์ (semantic features)

อรรถลักษณ์ หรือ semantic components หมายถึง “ความหมายของคำที่แยกเป็นส่วนย่อยได้ แต่ไม่ใช่ความหมายย่อยเฉพาะของคำใดคำหนึ่ง แต่เป็นส่วนประกอบร่วมในความหมายของคำได้หลายคำ” ดังตัวอย่าง อรรถลักษณ์ของคำว่า 女^{onna} และ 女性^{jyosei} ซึ่งแปลว่า “ผู้หญิง” ทั้ง 2 คำในภาษาญี่ปุ่น

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบอรรถลักษณ์ระหว่าง 女^{onna} และ 女性^{jyosei}

女 ^{onna} (onna)	女性 ^{jyosei} (jyosei)
ก) ผู้หญิง	ก) ผู้หญิง
ข) ภรรยา	

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ทั้ง 2 คำมีอรรถลักษณ์ ก) ผู้หญิง เหมือนกัน แต่แตกต่างที่อรรถลักษณ์ ข) ภรรยา ดังนั้น อรรถลักษณ์อาจเป็นข้อจำกัดด้านวงความหมายของคำศัพท์ในการเรียนรู้ภาษาที่ 2 เพราะคำศัพท์ในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นอาจมีอรรถลักษณ์ที่ต่างกัน คำศัพท์ภาษาไทยคำเดียวอาจครอบคลุมความหมายของคำศัพท์ในภาษาญี่ปุ่นที่แยกความหมายเป็นส่วนย่อยได้ เมื่อผู้เรียนชาวไทยไม่คุ้นเคยกับอรรถลักษณ์ของคำที่มีความหมายคล้ายกัน อาจทำให้ผู้เรียนใช้ศัพท์ในภาษาที่ 2 ผิดและสื่อความหมายผิดพลาด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 7 ข้อผิดพลาดด้านอรรถลักษณะ

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มสับสนเรื่องการเติมคำศัพท์ให้เหมาะสมกับประโยคไปในทิศทางเดียวกัน โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบเสียงอ่าน 冷たく (tsumetaku จำนวน 11 คน คิดเป็น 36.67 % ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงจำนวน 9 คน คิดเป็น 30% เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่า ผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่มมีแนวโน้มในการสับสนเสียงอ่านของอักษรคันจิไปในทางทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3

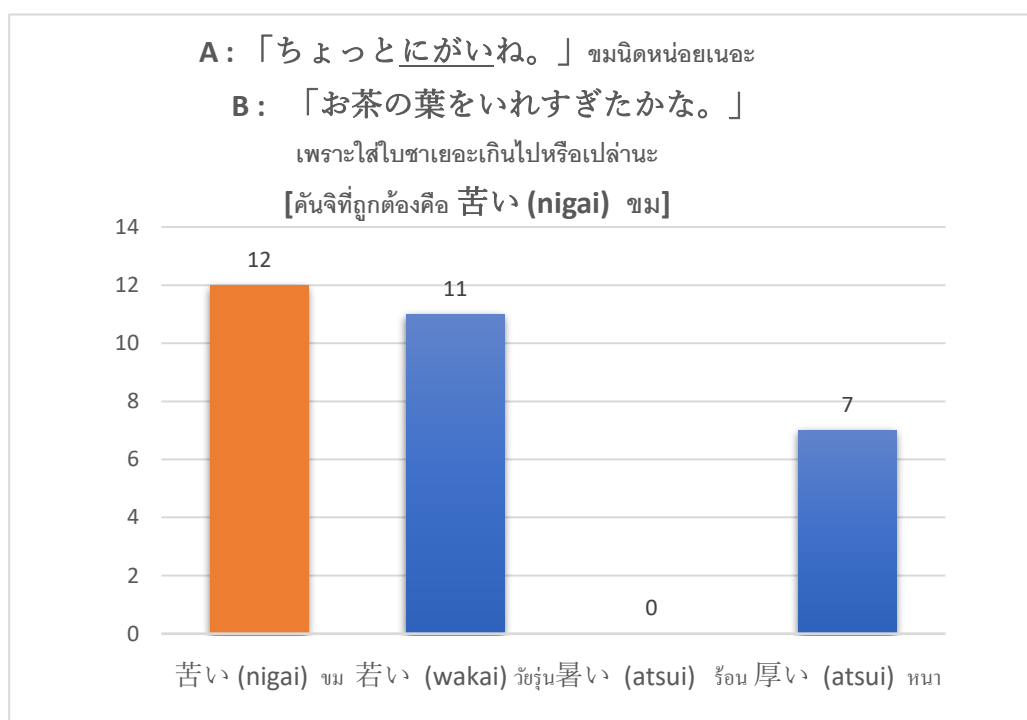
สาเหตุของการเลือกตอบอรรถลักษณะผิดพลาดเกิดจากกลุ่มตัวอย่างไม่รู้อรรถลักษณะของคำศัพท์ จึงนำคำที่มีความหมายคล้ายกันเป็นแนวเทียบ ดังที่กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบ 冷たく (tsumetaku) หรือรูปพจนานุกรมคือ 冷たい (tsumetai) ซึ่งมีความหมายว่า “เย็น” กลุ่มตัวอย่างอาจสามารถวิเคราะห์จากข้อมูลระดับประโยคแล้วนำคำมาเติมเพื่อให้ประโยคเหมาะสม เพราะหากดูในแง่ของวัฒนธรรมแล้ว ไม่ว่าจะประเทศไทยหรือประเทศญี่ปุ่น ก็สามารถชวนครอบครัวมาเที่ยวที่เมืองได้ แต่คำว่า “เย็น” ในบริบทนี้ต้องสื่อความหมายว่า “สภาพอากาศเย็น” จึงไม่สามารถใช้ 冷たい (tsumetai) ได้ ดังตารางต่อไปนี้

ข้างต้น สอดคล้องกับที่ Selinker (2515) ได้กล่าวว่า ลักษณะภาษาแม่ที่ฝังแน่นในตัวผู้เรียนภาษาที่ 2 จะปรากฏออกมาให้เห็นหรือได้ยิน ถ้าผู้เรียนตกใจ ตื่นเต้นหรือประหม่า เป็นต้น

3) ข้อผิดพลาดด้านรูปลักษณะคันจิคล้ายคลึงกัน

อักษรคันจิในภาษาญี่ปุ่นมีจำนวนประมาณ 50,000 ตัว มีวิธีการเขียนหลายรูปแบบและซับซ้อน นอกจากนั้น อักษรคันจิหลายตัวที่มีรูปแบบการเขียนที่คล้ายกันมักมาจากการใช้อักษรข้างหรือบุษ 部首 (bushu) เดียวกัน

บุษบา บรรจงมณี (2562) ได้กล่าวว่าในคันจิ 1 ตัว ประกอบด้วยอักษรข้าง 部首 (bushu) เป็นส่วนประกอบหลักของคันจิ แต่เนื่องจากคันจิมีจำนวนประมาณ 50,000 ตัว จึงมักมีคำที่มีรูปลักษณะคล้ายกัน เพราะมีการใช้อักษรข้างที่เหมือนกัน อาจทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเขียนผิดหรืออ่านเสียงอ่านของอักษรคันจิผิดเพี้ยน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 8 ข้อผิดพลาดอักษรข้างคล้ายเคียงกัน

จากแผนภูมิจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มสับสนอักษรคันจิของเสียงอ่าน にがいの (nigai) ไปในทิศทางเดียวกัน โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบคันจิ 若い (wakai) จำนวน 11 คน คิดเป็น 36.7 % ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกคำตอบถูกต้องมีเพียง 12 คน คิดเป็น 40 % เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีแนวโน้มการสับสนอักษรคันจิไปในทางทิศทางเดียวกัน

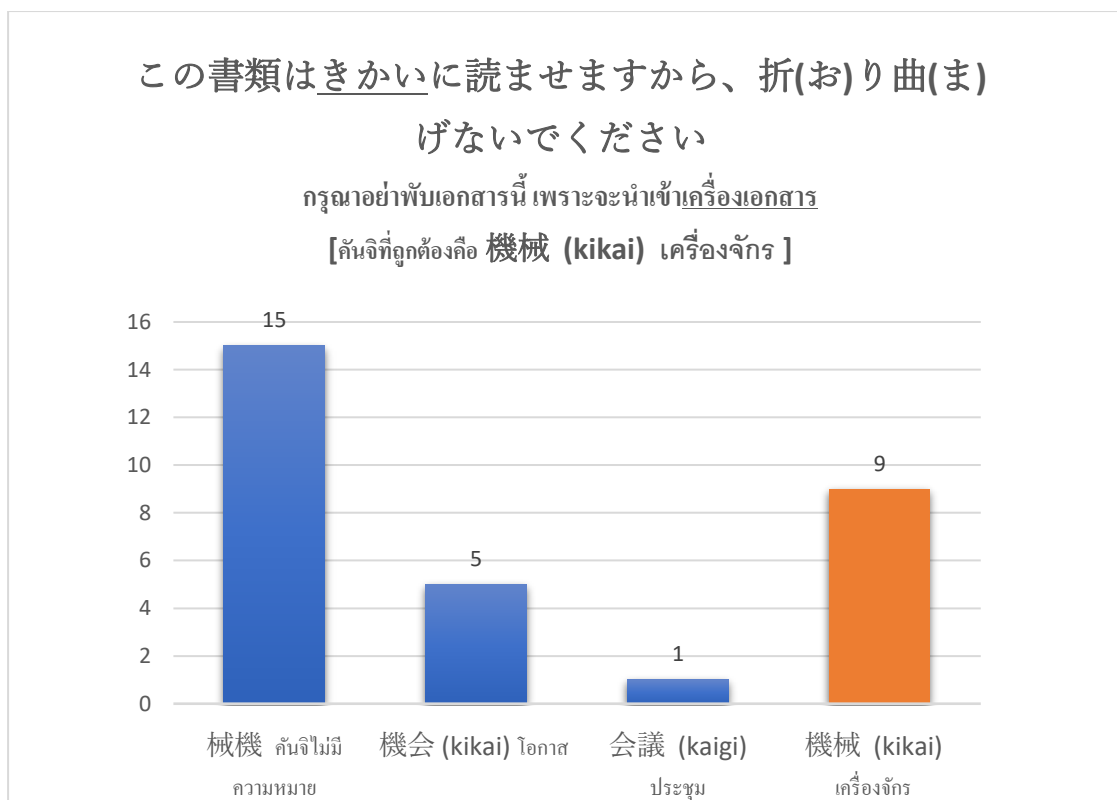
สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบอักษรคันจิผิดพลาด เกิดจากอักษรคันจิในตัวเลือกรมีส่วนประกอบจากอักษรข้างเดียวกัน ดังตารางต่อไปนี้ที่แสดงการเปรียบเทียบรูปลักษณะระหว่าง 若い (wakai) และ 苦い (nigai) ดังนี้

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความคล้ายกันในด้านรูปลักษณะของ 若い และ 苦い

รูปลักษณะ	เสียงอ่าน	ความหมาย	จำนวน เส้น	จำนวน บุษ	อักษรข้าง ส่วนที่1		อักษรข้าง ส่วนที่2		อักษรข้าง ส่วนที่3	
					ชื่อ	คันจิ	ชื่อ	คันจิ	ชื่อ	คันจิ
若い	わかい (wakai)	วัยรุ่น	8	3	くさ (kusa)	++	いし (ishi)	石	くち (kuchi)	口
苦い	にがい (nigai)	ขม	8	3	くさ (kusa)	++	じゅう (shuu)	十	くち (kuchi)	口

จากตารางข้างต้นพบว่า คันจิทั้ง 2 ตัวใช้อักษรข้างแบบเดียวกัน 2 ส่วน คือ ++ (kusa) และ 口 (kuchi) จึงมีแนวโน้มทำให้กลุ่มตัวอย่างสับสนเพราะความคล้ายเคียงกันระหว่างคันจิทั้ง 2 คำ เนื่องจากการใช้บุษเดียวกันประกอบเป็นคันจิ 1 คำโดยแตกต่างกันเพียงอักษรข้างส่วนที่ 2 เพียงส่วนเดียว ในภาษาญี่ปุ่นมักมีคันจิหลายคำที่มีการประกอบด้วยบุษตัวเดียวกันมากกว่า 1 บุษ จึงทำให้รูปลักษณะของคันจิมีความเหมือนกัน เช่น ตัวอักษรคันจิ 査 (sa) “ตรวจสอบ” และ 香 (kaori) “หอม”

นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมักจำสลับตำแหน่งของคันจิที่ประสมคำอยู่ เช่น จดจำคันจิ 未来 (mirai) สลับตำแหน่งเป็น 来未 (kurumi) โดยคันจิที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมักจำสลับตำแหน่งกันคือ กลุ่มคันจิที่มีลายเส้นซับซ้อนและใช้อักษรข้างตัวเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 9 ข้อผิดพลาดด้านรูปลักษณ์คันจิคล้ายคลึงกัน

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เข้าใจผิดเกี่ยวกับอักษรคันจิ 機械 (kikai) ไปในทิศทางเดียวกัน โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบคันจิ 械機 จำนวน 15 คน คิดเป็น 50 % ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกคำตอบที่ถูกต้องมี 9 คน คิดเป็น 30 % เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีแนวโน้มการสับสนคันจิไปในทางทิศทางเดียวกัน คือ เลือกตอบอักษรคันจิที่มีรูปลักษณ์คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่ผู้วิจัยตั้งไว้

สาเหตุของการจำอักษรคันจิสลับตำแหน่งคือ จำนวนเส้นและส่วนประกอบอักษรข้างคล้ายกัน เมื่อเปรียบเทียบกับคำตอบที่ถูกต้อง 機械 (kikai) พบว่า 械機 เป็นตัวอักษรเดียวกันแต่สลับตำแหน่งกัน จึงอาจอนุมานได้ว่า กลุ่มตัวอย่างตั้งใจจะตอบคันจิที่ถูกต้องแต่มีการสับสนในการจำคันจิเพราะอักษรคันจิแต่ละตัวในคำว่า 機械 (kikai) มีจำนวนเส้นมากและมีรูปลักษณ์คล้ายคลึงกัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความคล้ายคลึงด้านรูปลักษณ์ ระหว่าง 機 (ki) และ 械 (kai)

อักษร คันจิ	เสียง อ่าน	ความ หมาย	จำนวน เส้น	จำนวน บุขุ	อักษรข้าง ส่วนที่1		อักษรข้าง ส่วนที่2		อักษรข้าง ส่วนที่3		อักษรข้าง ส่วนที่ 4	
					ชื่อ	คันจิ	ชื่อ	คันจิ	ชื่อ	คันจิ	ชื่อ	คันจิ
機	き (ki)	หูกทอ ผ้า	16	4	き (ki)	木	よう (you)	么	ほこ (hoko)	戈	ひと (hito)	人
械	かい (kai)	กลไก	11	3	き (ki)	木	ほこ (hoko)	戈	こまぬき (komanuki)	井	-	-

จากตารางข้างต้น พบว่า คันจิทั้ง 2 ตัวประกอบด้วยอักษรข้างแบบเดียวกัน 2 ส่วนคือ 木 (ki) และ 戈 (hoko) จึงมีแนวโน้มว่าความคล้ายเคียงกันระหว่างคันจิทั้ง 2 คำที่ใช้บุขุเดียวกัน ทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความสับสนและเลือกตอบคันจิที่สลับตำแหน่ง

อาจสรุปได้ว่า ตัวอักษรคันจิที่ประกอบด้วยจำนวนเส้นน้อยมักจะจดจำได้ง่ายกว่า แต่ตัวอักษรคันจิบางตัวประกอบด้วยเส้นจำนวนมาก มีลักษณะซับซ้อน จะจดจำได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีที่ตัวอักษรคันจิมีลำดับเส้นและอักษรข้างคล้ายกัน ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นอาจเกิดความสับสนและเลือกคำตอบผิด

ตัวอักษรคันจิ 1 ตัวอาจต้องใช้ทั้งการจดจำและอาศัยความเคยชินในการสังเกตตัวอักษรคันจิแต่ละตัว เพื่อแยกความแตกต่างของคันจิที่มีรูปลักษณ์คล้ายคลึงกัน ดังนั้น การเรียนรู้คันจิ 1 ตัวอาจนำไปสู่การเรียนรู้คันจิที่คล้ายคลึงกันอย่างไม่รู้จบ แตกต่างจากภาษาไทยที่มีพยัญชนะแบบชุด 44 ตัว ทำให้การจดจำอักษรคันจิเป็นเรื่องที่ยากสำหรับผู้เรียนชาวไทย ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ตัวอักษรคันจิแต่ละตัวหลายด้าน ทั้งรูปลักษณ์ เสียงอ่าน ความหมาย รวมถึงวิธีการเขียนด้วย

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการอ่านอักษรคันจิระดับกลาง (N3) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ผู้เรียนมีแนวโน้มใช้ความรู้ประสบการณ์เดิม แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่คุ้นเคยกับอักษรคันจิมากกว่าจะสามารถอ่านคันจิได้ดีกว่า ซึ่งตรงตามสมมติฐานข้อที่ 1 ของผู้วิจัย แต่ก็พบว่า เมื่อพบตัวอักษรคันจิที่มีความซับซ้อน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มก็มีแนวโน้มในการสับสนเรื่องเสียงอ่าน รูปลักษณ์ และความหมายของอักษรคันจิไปในทิศทางเดียวกัน ดังจะเห็นได้จากข้อผิดพลาดด้านการฟังเสียงที่มีการเลือกคำตอบผิดมากที่สุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมักเลือกตอบคำตอบผิดข้อเดียวกัน

สาเหตุประการหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเกิดความสับสนทั้งด้านเสียงอ่านและความหมาย คือ การแทรกแซงของภาษาแม่ ซึ่งสอดคล้องสมมุติฐานข้อที่ 3 ของผู้วิจัย นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาแม่ ได้แก่ ความซับซ้อนของอักษรคันจิที่มีรูปลักษณะคล้ายกัน อักษรคันจิที่พ้องเสียงและมีความหมายใกล้เคียงกัน สาเหตุเหล่านี้ได้สอดคล้องกับแนวคิดในการเรียนภาษาที่ 2 ของอัครา เพ่งพานิช (2537) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ข้อบกพร่องของการเรียนภาษาที่ 2 ไม่ได้เกิดจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งแต่เกิดจากสาเหตุหลายประการ

สาเหตุที่กล่าวมาข้างต้นทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มประสบปัญหาทั้งด้านการอ่านและความเข้าใจ อักษรคันจิ เนื่องจากระบบและกฎเกณฑ์ของอักษรคันจิที่แตกต่างจากอักษรในภาษาไทย นอกจากนี้ อักษรคันจิยังเป็นอักษรที่ไม่ได้แทนหน่วยเสียง ทำให้คนไทยประสบปัญหาด้านเสียงอ่านและไปพร้อมกับปัญหาด้านการจดจำรูปลักษณะของอักษรคันจิ

จากปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมด คันจิอาจเป็นอุปสรรคในการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับกลาง (N3) เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นระดับกลาง N3 มีความยากสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับเบื้องต้นที่เตรียมจะเข้าสู่ระดับกลาง เพราะจำนวนอักษรคันจิที่เพิ่มขึ้นและคำศัพท์ที่ต้องเรียนรู้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้สื่อการเรียนรู้ของอักษรคันจิระดับกลางยังมีน้อยเมื่อเทียบกับสื่อการเรียนรู้อักษรคันจิระดับต้น รวมถึงสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนท่องจำอักษรคันจิ แต่ไม่ได้เน้นการสอนให้เข้าใจส่วนประกอบของอักษรคันจิ เช่น อักษรข้าง เป็นต้น ดังนั้น การเรียนรู้อักษรคันจิอย่างมีประสิทธิภาพอาจทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมีความต้องการและความมั่นใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับต่อไปเพิ่มขึ้น

ผลการวิจัยนี้ยังทำให้เห็นข้อผิดพลาดในการเลือกคำตอบเกี่ยวกับเสียงอ่านหรือรูปลักษณะของตัวอักษรคันจิ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องการศึกษาอักษรคันจิระดับกลาง N3 และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากฤตกรรมการเรียนรู้อักษรคันจิให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กนก รุ่งเกียรติกุล และคณะ. (2561). “ปัจจัยที่มีผลต่อความอยากเรียนของผู้เรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น”

วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 38,2 : 63-87.

กนกวรรณ เลหาบุรณะกิจ คะตะกิริ และคณะ. (2558). **ศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นที่ควรรู้**. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม, ผู้แปล. Noriko Matsumoto, ผู้เขียน. (2563).

โจทย์ 500 N3. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

จารุพันธ์ ธนสารสมบัติ, ผู้แปล. Reiko Ishii, ผู้เขียน. (2559). **GO! JLPT N3 Kanji**. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ณัฐจิรา ทับทิม. (2557). **ภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น (Japan Linguistics)**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤมล ชะชาติลีป. (2548). “คันจิในบทบาทหน่วยคำเติม.” **วารสารภาษาและวัฒนธรรม** 24,2

(กรกฎาคม- ธันวาคม) : 23-45.

บุษบา บรรจงมณี. (2562). **คันจิศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

ปาริษฐ์ วิวัฒนปฐพี. (2560). **การศึกษาการใช้แผนผังเชื่อมโยงคันจิในการเรียนการสอนคันจิ สำหรับผู้เรียน**

ชาวไทยในระดับกลางตอนต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: เครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พัชราภรณ์ นิลอุบล. (2561). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้อักษรคันจิโดยใช้เทคนิค

แผนผังใยแมงมุม.” **วารสารอินทนิลทักษิณสาร** 13,3 : (มกราคม-ธันวาคม) 195-212.

ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ และคณะ. (2546). “การสำรวจความต้องการของนักเรียนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในมัธยมศึกษา

ตอนปลายระยะที่ 2.” **วารสารศิลปศาสตร์** 3,1 : (มกราคม-มิถุนายน) 131-144.

มทนา ดวงรัตน์. (2527). “**ภาษาอังกฤษ 2 แบบ** ” ใน *Thoughts* : กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

ยุพกา พุทธิมา. (2557). **การออกเสียงภาษาญี่ปุ่นจากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัฐกิตต์ เลิศวิริยะ. (2560). “การศึกษาเปรียบเทียบอักษรคันจิในภาษาญี่ปุ่นและอักษรจีนในภาษาจีน”

วารสารอินทนิลทักษิณสาร 12,2 : (กรกฎาคม-ธันวาคม) 185-197.

วรวิภา จิราสมบัติ. (2557). **คันจิศึกษา**. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันชัย สิลพัทท์กุล, ผู้แปล. ผุสดี นาวาวิจิต, บรรณาธิการ. Kodansha International, ผู้เขียน. (2560).

Kodansha's Compact Kanji Guide ฉบับภาษาไทย. กรุงเทพฯ: คิโนะคุนิยะ บั๊คสโตร์.

_____, ผู้แปล. Wada Michiko, ผู้เขียน. (2552). **ภาษาญี่ปุ่นฉันได้.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษา
และวัฒนธรรม.

วิจิตร ภาณุพงศ์. (2538). **โครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

วิสูตร วิเศษจินดา. (2554). **คันจิ ที่มา และความหมาย.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริวรรณ มุนินทรวงศ์, ผู้แปล. Hitoko Sasaki, ผู้เขียน. (2554). **เตรียมสอบวัดระดับ N3 คันจิ.** พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

สมพร โกมารทัต. (2548). **การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาที่สองระหว่าง
มหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น.** กรุงเทพฯ: ศูนย์สนเทศและหอสมุด
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สิริมนพร สุริยะวงศ์ไพศาล. (2555). **คัมภีร์ ภาษาญี่ปุ่นสไคล์จีน ภาษาจีนสไคล์ญี่ปุ่น.** กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัจฉรา เฟ่งพานิช. (2537). **การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาอังกฤษ.** กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาษาต่างประเทศ

Corder, S.P. (1981). "The significant of Learners' errors." **Error Analysis and Interlanguage.**
Oxford: Oxford University Press.

Selinker, L. (1977). "Interlanguage." In **Error Analysis.** Singapore offset Printing Ltd.

Yamaguchi, Nakami. (2006). 「日本語の歴史」 岩波書店.

崔崑. (2001). 「日本語における漢字の読み方」 『千葉工業大学研究報告. 人文編』. 千葉
工業大学, Vol.38, pp.125-128.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เอกณัฐ สุวดีศิริวัณ. (2554). **คันจิในชีวิตประจำวัน.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม.

สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2562, สืบค้นได้จาก www.tpapress.com/knowledge-detail.php?k=73

漢字辞典オンライン. สืบค้นเมื่อ 17 มีนาคม 2563, สืบค้นได้จาก <https://kanji.jitenon.jp/p/kanjib/894.html>